

בחינת זמן, בחינת תקוני עתיק כנ"ל, ועל ידי זה נמשך העשירות לתוך האריכות ימים כנ"ל:

וזה: פתח רבי שמעון ואמר: עת לעשות לה' וכו' - דא תורה דלעלא דמתבטלא אי לא אתעבד בתקוני דא, ולעתיק יומין אתמר - מינו תורה דלעלא, שהיא בחינת התבוננות הנ"ל, שהוא מתבטל ואינו יכול להתקיים אם אינו נעשה על ידי בחינת תקונים הנ"ל, שהם בחינת תקוני עתיק, בחינת אריכות ימים הנ"ל. בתיב: אשריך ישראל מי כמוך, וכתוב: מי כמוך באלים ה' - זה בחינת התעוררות דלמחא, שהוא שבח של ישראל המתעוררים מלמטה, בחינת אשריך ישראל מי כמוך, ואמר רבך הוא התעוררות דלעלא כנ"ל, שהוא בחינת: מי כמוך באלים ה'. קרא לרבי אלעזר ברה וכו' ולרבי אבא, ואמר אנו כללא דכלא - מינו בחינת שלמות התורה, שהוא על ידי בחינת שלשה קצין הנ"ל, בחינת מורא שמים ומורא הרב ומורא אב ואם. נמצא, שעל ידי רבי שמעון ורבי אלעזר בנו ורבי אבא תלמידו, נשלם התורה, שעל ידי זה בא אריכות ימים, בחינת תקוני עתיק כנ"ל. אשתיקו, שמעו קלא - מינו שאותן שהיו בבחינת שתיקה, בחינת אלקים, ולא היו יכולים לדבר על ידי בחינת שנה כנ"ל. שמעו קלא - מינו בחינת התעוררות השנה, בחינת זכאה מאן דמליל על אנא דשמע כנ"ל. וארכבותה דא לרא נקשן - זה בחינת הולדתה בחינת זוג הנופני. כי על ידי התעוררות השנה, שהוא בחינת להמיר פה אלקים, על ידי זה להמיר פה עקרית כנ"ל, שהיו בחינת זוג הנשיקין, שקודם לזוג הנופני כנ"ל. מאי קלא קלא דכנופיא עלאה דמתכנסי - מינו בחינת ספורי מצויות, שפולגין בהם את הפנים של תורה כנ"ל. כי ההתלבשות הוא בחינת כנה, בחינת (ישנה ב): ולא יכנה עוד מורדי, ועל ידי זה התלבשות מעוררין מהשנה ומתחילין לדבר, בבחינת (סוף ב): וכעל כנפים יגיד דבר, הכל כנ"ל:

סא

חדי רבי שמעון ואמר: ה' שמעתי שמעך וראתי. אמר: היום יאות הני למדחל וכו': (שם באורא נשא דף קכח)

א על ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטנו לאור. כי משפט הוא עמודא דאמצעותא, מינו בחינת דרך המצוה, שאינו נוטה למין ולשואל. וזה זכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת (דברים י): לא תסור מן הדבר אשר גידו לך ימין ושואל, ועל ידי על ידי זה יוצא המשפט כרו כנ"ל, בבחינת משפט אמת, מינו כי כל הלמודים שהאדם

לומר, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה בבחינת משפט מעקל, דמינו שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איד להתנהג, הן לעצמו, הן לאחרים שמתנהגים לפי דעתו, כל אהר ואחר כפי בחינתו, כפי התמשלה והרענות שיש לו, הן לרב או למעט. וכל זה זכין על ידי אמונת חכמים, שהוא בחינת לא תסור וכו', ואז יוכל להוציא משפטי הנהגות ושרות, בבחינת משפטי אמת, שאינו נוטה למין ושואל כנ"ל. אבל כשפוגם באמונת חכמים, אז נדון ביגיעת פשר, מינו כמותרות, כמו שאמרו רבותינו וכו' לברכה (עירובין סא): הלועג על דברי חכמים נדון בצואת רומחת, כמו שכתוב: ולזה הברה גיעת פשר. והוא מדה כנגד מדה, כי הוא אינו מאמין בדבריהם ומלעיג עליהם, ודבריהם הם איד למותר אצלו, על כן נדון כמותרות. וכל המשפטים הן מן המטה, בבחינת (מלבי"ם א): ויראו מפני תפלה כי ראוי כי תכמת אלקים בקרב לעשות משפט. והמטה הוא לפי המין, וכשהגוף נקי אזי המטה כרוך, ואזי יכול להוציא משפטי אמת, הנהגות ושרות, אבל כשנדון כמותרות על ידי פגם אמונת חכמים כנ"ל, אזי עולים עשנים סרוחים אל המטה, ומקרבבים ומבלבלין דעתו, ואזי אינו יכול להוציא משפטי אמת, ואזי יוצא משפט מעקל, בבחינת (דברים א): כי רשע מחמיר את הצדיק, על כן יוצא משפט מעקל, מינו על ידי שהעשנים סרוחים מסבבין ומקופזין המטה ומבלבלין אותו, על ידי זה יוצא משפט מעקל, בבחינת (דברים סא): משפטים כל ידעום, מינו בלבול המהין:

ודואג, על ידי שלמדו היה מבחינת אלו המותרות, בבחינת הנאמר בראש (שמואל א סא): ושם איש מעבדי שאול יעצר לפני ה' ושמו דואג וכו'. ופרש רש"י: עוצר עצמו וכו' לעסק בתורה; כי למודו היה מבחינת עצירות, בחינת מותרות, על ידי זה לא היה מוציא מלמודו משפטי אמת, רק משפט מעקל. ועל כן היה דן שאין דור ראוי לכוא בקהל (בבא שני), וזה היה על ידי שלמדו היה כמותרות כנ"ל:

ב ויש מנהיגים שנקראים בשם רבי, שלמדום מאלו המותרות. ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן כנ"ל, ומבלישון שאינם יכולים להנהיג את אחרים, והם נוטלים גרלה לעצמן להנהיג העולם. צריך לראות שלא להסמוך אותם, שלא לתן להם תקף ועו, שלא יהיו ככנים בשם רבי, כי הם עצמן אינם תוכים בלידה, כי יש להם יצר הרע גדול להנהיג העולם, אך צריך לשמר מאד שלא לתן להם תקף ועו, כי אלו המנהיגים להם תקף ועו ונקמבים על ידם שהיו נקראים בשם רבי, הם עתידין לתן דין וחשבון. ועל ידי שמסמיכין רבי שאינו הגון, על ידי זה נחלש פתח ונדו

ובנו, ואין לו שום תקנה, ונותנין כח בכתב-ידים, ועל-ידיהם הם גוזרין שלא יהיה תקנה לכתבים שלנו, כי אם לכתבים שלהם, וישראל יהיו מברחים ללמד כתב שלהם, ועל-ידיהם גוזרין גם-כן לגרש בגוי-ישראל ממקום הישוב, שנתחשבו שם ישראל כבד, אל מקומות שלא היו שם ישראל מעולם. כי הסמיכה שמומכין את הרב והקתב, הם מבחינה אחת, כי הסמיכה גנדים, כמו שכתוב (דברים טז): והואשע בן נון מלא רוח חכמה, כי סמך משה את ידיו עליו. והוא בחינת הקתב, בחינת יד מותקת, כי הקתב הוא גס'רן מבחינת חכמה, כי אוחיות הקתב, בהם נבראו כל העולמות, כמו שכתוב (תהלים טז): בדבר ה' שמים נעשו וכו', והכיב (שם טז): כלם בחכמה עשית. כי יש בכל אות ואות חכמה, שחכמה חכמתו והפרד שהאות הוא יהיה בתמונה זו, ועל-ידו יהיה נברא זה העולם באות התמונה ולהתנהג באותו התנהגה שיש באותו העולם, וכן שאר העולמות בתמונה והתנהגה אחרת, על-ידי תמונה אות אחר, כי בן גזרת חכמתו יתפרד. וכשהתקם הראוי לסמיכה נסקד בשם רבי, שהתנהגו בבחינת משפטי אמת כג"ל, אזי על-ידי הסמיכה, שאזי מקבל חכמתו מבחינת יד ה', בבחינת: והואשע בן נון מלא רוח חכמה וכו' כג"ל, אזי מביא הארה וכן בכתב-ידנו, שהוא גס'רן מבחינת חכמה כג"ל, בבחינת (בראשית טו): הכל בכתב מיד ה' עלי השביל; שעל-ידי השכל שמקבל מיד ה', שזה בחינת סמיכה, על-ידיה מביא הארה וכן בכתב כג"ל, וזה בחינת (דברים יא): ותחז עליהם הרוח והמה בכתובים; שעל-ידי שנסמכו אזי וקבלו הרוח חכמה, על-ידיה מביא הארה בכתובים, תנו בכתב-ידנו כג"ל, ואזי לא די שאין כתיב-ידנו נקנע למשפטים, אלא אפלו שכל משפטי הנהגות שלהם, כלם על-ידי כתיב-ידנו, בבחינת (תהלים עב): לעשות בהם משפט בתוב. אבל בשמסמיכין רבי שאינו הגון, על-ידיה נחלש כתיב-ידנו, ונותנין תקנה לקתב שלהם, וכל המשפטים צריכים להיות על-ידי כתבים שלהם דוקא, שהוא בחינת משפטים כל דעוים, בחינת משפט מעקל כג"ל. ועל-ידיה גוזרין לגרש ישראל ממקום שנתחשבו כבד, כי במקום שישאר ישראל ישבון שם מקבד, אפלו בחינת-לארץ, הוא בחינת קדשת ארץ-ישראל, בחינת (דברים יא): מקדש מעט; כי על-ידי שישאר ישראל ישבון שם, נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ-ישראל, כי על-ידי כתיב-ידנו נתקדש האויר, בבחינת אוירא דארץ-ישראל מחכים (כ"ג קמ"ו: וזר פ"ח דף ר"ח ובתקון כ"ב), כי הקתב הוא בחינת אוחיות מתכימות, ועל-ידי תנועות תקלמוס באויר בשעת כתיבה נתקנים בחינת האוחיות מתכימות בתוך האויר, ועל-ידו נתקדש האויר בבחינת אוירא דארץ-ישראל מחכים; ועל-ידי שפוגמין בכתב-ידנו על-ידי הסמיכה שמומכין רבי שאינו הגון כג"ל, על-ידיה מגרשין ישראל מן הישוב, ממקום שישבו שם מקבד, שהוא בחינת אוירא דארץ-ישראל כג"ל, ומגרשין אותם משם אל מקום

מקבד שמטה, שאין שם שום קדשה, כי לא ישבו שם ישראל מעולם כג"ל:
 ג ועל-ידיה נלקח ממנו חכמת תהלוכי גלגלי הרקיע לידע כל החשמונות ועמידות הפאין על-ידי גלגלי הרקיע, ונקסר להם. כי מתחלה זאת החכמה נקסרה רק לנו, כמו שכתוב (דברים ט): כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים; ודרשו רבותינו וקרום לברכה (שם ט): איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים היא אומר, זה הישוב תקופות ומעלות, כי יש בזה שכל, שישאר הסוד אצלנו אף-על-פי שמודיע להם החכמה, כי בודאי צריך להודיע להם החכמה, כדי שיהיו מתקמחתינו שאנו יודעין חכמה זו, כמו שכתוב: כי הוא חכמתכם וכו'; ואם-כן, מאחר שמודיעין להם, אינו סוד, כי הלא גם הם יודעין, אך יש בזה שכל, שיכולין להודיע להם החכמה ואף-על-פי-כן ישאר הסוד אצלנו. וזה בחינת: כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים - לעיני העמים דוקא, דהינו שהיא רק לעיני העמים בשעה שמודיעין להם, וכתב אחר-כך אינו יודעין כלל, רק יודעים שהסוד אצלנו, כי אין אנו מודיעין להם זאת החכמה בעצמם, שהיא סוד העבור, רק שיש בזה שכל, שיכולין להראות זאת החכמה לעיניהם לבר, למען ידעו שזאת החכמה היא אצלנו, אבל עצמם סוד החכמה ישאר אצלנו. וזהו בחינת סוד העבור, שאינו נקסר רק לגדולי הדור, שיש להם נשמות גדולות, כי תהלוכות הגלגלים הוא על-ידי שכליים, שהם המלאכים, וכל גלגל ונלגל יש לו שכל מתקד דהינו מלאך שמתנהג על-ידו, ועל-ידיה הוא השתנות הלוך הגלגלים, שזה הגלגל מתקד בחדש ובינה הסדר, וזה הגלגל מתקד בשנה או יותר, ויש גלגל שצריך זמן רב בפה אלפים שנים עד שמוסב. והכל לפי השתנות השכליים, שהם משתנים לפי רחוקם מהעלה, ובמורכב מתנהגים הגלגלים. וכל אלו השכליים, כלם מקבלים מהפנימי הגולל, שהוא שכל הגולל, שהיא הנשמה שכלם מתנהגים על-ידי, בבחינת (א"ב טז): ונשמת שדי תבינם - שהנשמה שופע השכל בהם, ועל-ידי הנשמה נקראת שמים, שהוא כלליות הגלגלים, כמו שכתוב (תהלים ט): וקרא אל השמים מעל - זו הנשמה (סנהדרין י"א); כי הנשמה הוא מנהיג הגולל של כל הגלגלים כג"ל, ועל-ידי הנשמה נקראת גלגלתא, על-ידי גלגלי הרקיע שמתנהגים על-ידיה, ועל-ידי אלו הנשמות הגדולות בקיאין בסוד העבור, כי מי יודע הנהגתם כמו הפנהגי, ואלו הנשמות הגדולות צריכין שיהיה להם גוף, בבחינות (ישעיה ט): פרי הארץ, בחינות אוירא דארץ-ישראל, כי כשהאויר מתקדש בבחינות אוירא דארץ-ישראל, אזי כל הפרות והתבואה תגדל שם, שמהם גוזן האדם, ומשם בא הטפה ורעיות - הכל הוא בבחינות ארץ-ישראל, ומשם נרקם הגוף בבחינות (תהלים ע"ב): רבמתי בתחיתות ארץ - בחינת ארץ-ישראל, ואזי הגוף בבחינת פרי הארץ, ואזי ראוי לקבל נשמה גדולה, בבחינת: וקרא אל השמים מעל - זה הנשמה; ואל